

[0%D0%B5%D0%B4%D0%B8%D1%82%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F#%D0%86%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%8F](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2664-14#Text) (дата звернення: 14.11.2021).

3. Чим займається мікрофінансова організація. URL: <https://mycredit.ua/ua/blog/chto-takoe-mfo/> (дата звернення: 14.11.2021).

4. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг : Закон України від 12.07.2001 № 2664-III. (Редакція від 01.08.2021) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2664-14#Text> (дата звернення: 14.11.2021).

5. Про споживче кредитування: Закон України; Паспорт від 15.11.2016 № 1734-VIII (Редакція від 23.04.2021). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1734-19#Text> (дата звернення: 14.11.2021).

6. Про захист прав споживачів Закон України від 12.05.1991 № 1023-XII (Редакція від 01.08.2021). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1023-12#Text> (дата звернення: 14.11.2021).

Науковий керівник: **Сіренко Н. М.**, *д-р екон. наук, професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування, Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв, Україна*

Семенюк А.І.

*здобувач вищої освіти обліково-фінансового факультету
Миколаївський національний аграрний
Університет, м. Миколаїв, Україна*

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ НЕДЕРЖАВНИХ ПЕНСІЙНИХ ФОНДІВ В УКРАЇНІ

Слово “пенсія” ми дуже часто чуємо в нашому житті, частіше за все від бабусь та дідусів, їх та своїх знайомих, від батьків, які починають замислюватися про неї, та просто від пересічних людей. Всі ми знаємо, що в нашій країні існує Пенсійний Фонд України, який забезпечує людей виплатою для їх потреб. Але зазвичай ми чуємо такі слова: «Пенсії не вистачає на прожиття, без допомоги рідних прожити на таку пенсію не можливо»; «Якщо б не діти, взагалі не знаю, як прожити»; «Вже на пенсії, але ще працюю. Однієї пенсії не вистачає на проживання»...

Пенсія – щомісячна виплата для людей похилого віку; людей з обмеженими можливостями; дітей–сиріт; людей, які досягли належного стажу роботи. 1990 року Кабінет Міністрів України (КМУ) заснував Пенсійний Фонд України (ДПФ), який протягом 31 року забезпечує людей грошовою виплатою.

В кожній країні люди отримують грошові виплати за різними критеріями та механізмами. Ми не можемо обійти стороною Недержавні Пенсійні Фонди, якими люди в Європі залюбки користуються та накопичують кошти для свого

безтурботного життя, коли вийдуть на пенсію. Чи можливо таке в Україні? Чи є ця тема перспективною? Переважно в кожній країні світу пенсійна система має два підрозділи – державна пенсійна система та накопичувальна пенсійна система, або недержавний пенсійний фонд [1].

Недержавний пенсійний фонд (НПФ) – неприбуткова організація, яка накопичує пенсійні внески, зберігає, та, з настанням пенсії, виплачує її для задоволення потреб. Різниця між ДПФ і НПФ у тому, що в накопичувальній системі люди відкладають свої кошти на особисту старість, а не сплачують податки, які йдуть на пенсії інших людей, як це відбувається в ДПФ. Накопичувальна пенсійна система є добровільною для фізичних та юридичних осіб. Вона існує для допомоги в отриманні додаткових виплат до обов'язкових виплат Пенсійного Фонду України. Внески, які сплачуються у фонд не просто зберігаються, їх інвестують в акції, державні корпорації та інші цінні папери [2; 3].

Вкладниками НПФ можуть бути:

1. Особа яка особисто вкладає кошти до накопичувальної системи;
2. Родичі особи, яка вкладає кошти до накопичувальної системи;
3. Роботодавець, у якого працює особа, що вкладає кошти до накопичувальної системи.

Існує 3 види НПФ:

1. Відкриті (учасниками можуть бути будь – які фізичні особи);
2. Корпоративні (засновником є юридична особа; учасником є фізична особа);
3. Професійні (засновником є об'єднання юридичних або фізичних осіб) [4].

НПФ стверджують, що:

1. Не важливо, який у людини трудовий стаж та розмір заробітної плати;
2. Кошти, які людина вкладає протягом життя, збільшуються та захищаються від інфляції;
3. Накопичення будуть збільшуватись, навіть коли людина вийде на пенсію;
4. Є можливість отримувати пенсію в Україні, навіть якщо людина працює за кордоном;
5. Існує можливість здійснювати внески для іншої особи;
6. Маєте доступ до інформації про стан рахунку [5].

Головними недоліками таких фондів є відсутність можливості достроково розірвати договір, а також гарантії, що дохід від вкладання коштів у накопичувальну систему буде зростати.

В Україні станом на вересень 2021 року було зареєстровано 58 НПФ.

Станом на 31.03.2021 року учасниками НПФ було близько 886855 осіб. Це свідчить про те, що багато людей вже почали звертатися до таких фондів та накопичувати гроші. Контроль таких фондів здійснюється:

Таблиця 1 ТОП-10 відкритих недержавних пенсійних фондів станом на 31.03.2021 р.

№	НПФ	ЧВА, грн.
1	ОТП Пенсія	265 530 506,17
2	ПриватФонд	249 410 771,44
3	Емерит-Україна	206 719 519,64
4	Фармацевтичний	170 376 944,03
5	Династія	99 696 452,71
6	ВСІ	75 569 759,22
7	Україна	58 808 821,54
8	Золота осінь	58 730 654,83
9	Соціальний стандарт	50 973 299,59
10	Соціальна перспектива	35 277 412,59

Джерело: побудовано із використанням [6]

1. Національним Банком України;
2. Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку;
3. Органами державного регулювання, що здійснюють державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг.

Отже, недержавні пенсійні фонди необхідні в Україні, оскільки солідарна пенсійна система в особі Пенсійного фонду України не витримує навантаження, про що свідчить нестача коштів у фонді близько 140 млрд. грн. Таким чином, кожен українець зможе забезпечити собі гідну старість. Протягом життя людина може вирішувати, скільки потрібно коштів для своїх потреб в похилому віці, або допомагати в нинішній час своїм рідним в накопичуванні грошових коштів. Накопичувальна система НПФ повинна ототожнюватись із поняттям гідної та забезпеченої старості, що не в змозі забезпечити державні пенсійні органи.

Список використаних джерел:

1. Світовий досвід пенсійних систем. Ліга пенсія. URL : <https://ligapension.com/novosti/svitoviy-dosvid-pensiynikh-sistem/> (дата звернення: 26.10.2021 р.)
2. Накопичитина старість: що таке недержавні пенсійні фонди і як вони працюють. Новини фінансів. URL : <https://thepage.ua/ua/finance/nakopiti-na-starist-sho-take-nerzhavni-pensijni-fondi-i-yak-voni-pracyuyut> (дата звернення: 26.10.2021 р.)
3. СИСТЕМА НЕДЕРЖАВНОГО ПЕНСІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ. Міністерство Юстиції. URL : https://minjust.gov.ua/m/str_40557 (дата звернення: 26.10.2021 р.)
4. Недержавний пенсійний фонд. Вікіпедія. URL : https://uk.wikipedia.org/wiki/Недержавний_пенсійний_фонд (дата звернення: 26.10.2021 р.)
5. АЦПО центр персоніфікованого обліку Адміністрація пенсійного фонду. URL : <https://www.npf.com.ua/> (дата звернення: 26.10.2021 р.)

6. Активи недержавних пенсійних фондів за 1 квартал 2021 року збільшились на 74,7 млн гривень. Власна справа новий український бізнес. URL : <https://vlasnasprava.ua/aktyvy-nederzhavnykh-pensijnykh-fondiv-za-1-kvartal-2021-roku-zbilshylys-na-74-7-mln-hryven/> (дата звернення: 26.10.2021 р.)

Науковий керівник: **Боднар О.А.** канд. екон. наук,
доцент кафедри фінансів,
банківської справи та страхування
Миколаївський національний аграрний університет
м. Миколаїв

Сизоненко Ю.С.,
здобувач вищої освіти обліково-фінансового факультету,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна

ВПЛИВ МІЖБЮДЖЕТНИХ ТРАНСФЕРТІВ НА ДОХІДНУ ЧАСТИНУ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ

Доходи місцевих бюджетів є важливим інструментом фінансового забезпечення органів місцевого самоврядування. Економічна самостійність місцевих органів влади та рівень розвитку місцевої інфраструктури значною мірою залежать від джерел наповнення бюджетів. Одним із найважливіших показників вирівнювання бюджетної забезпеченості регіонів є державна фінансова допомога бюджетам нижчого рівня, тобто міжбюджетні трансферти.

Дослідженню особливостей трансфертних платежів у бюджетній системі приділяли увагу І.О. Луніна, Н.А. Бак [1], М.В. Ігнатишин, Л.Ю. Бурдюх [2], В.С. Кушнірук, С.В. Сирцева, Н.В. Мацедонська та ін.

Однією з форм реалізації засад міжбюджетного регулювання є міжбюджетні трансферти, які виступають інструментом формування бюджетної політики та організації бюджетного процесу в Україні в умовах передачі повноважень щодо використання ресурсів від бюджетів одного рівня до бюджетів іншого рівня [3].

Регулювання відносин, що виникають у процесі складання, розгляду, затвердження, виконання бюджетів, звітування про їх виконання та контролю за дотриманням бюджетного законодавства прописано в Бюджетному кодексі України, який набув чинності у 2010 році. Відповідно до БКУ, міжбюджетні трансферти – це кошти, які безоплатно і безповоротно передаються з одного бюджету до іншого та поділяються на базову дотацію, субвенції, реверсну дотацію та додаткові дотації [6].

У Державному бюджеті України можуть передбачатися наступні трансферти місцевим бюджетам: базова дотація; субвенції на здійснення державних програм соціального захисту; додаткова дотація на компенсацію